

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plaša na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kotlo“, „Kotlo“, „Kotlo“ dobivajo list bres posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopis se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zapre reklamacije so poštnine proste.

Velika noč.

Velika noč je tu. Veliki prazniki vzbujajo v človeku posebna čustva. Božič spremlja prisrčnost, Velikonoč slavnost. Naš Rešitelj je strl okove smrti in zmagovalno vstal iz groba. Narava se vzbuja iz spanja, novo življenje klije iz zemlje, človeka navdajajo novi upi. Velikonočni prazniki mu nudijo priliko, da globlje preišči svoje dogodke. Ob premišljevanju teh velikih dogodkov se mu poraja v srcu navdušenje, slovesnost, zavest novih moči.

Naše slovensko katoliško ljudstvo potrebuje letos zavesti novih moči. Pred volitvami stojimo. Volilni boji se nam bližajo. Stranka bo vstala proti stranki. Najhujši naval bo seveda na našo katoliško-narodno Kmečko zvezo. Vsi nasprotniki katoliškega prepričanja, prikriti in ne prikriti, vsi sovražniki slovenskega imena, bodo izkopali zopet svoja orožja ter jih vihteli proti Kmečki zvezi. Vedo sicer, da je ogromna večina spodnještajerskega slovenskega ljudstva v taboru kmečke stranke. Toda žele si vendar v enem ali drugem okraju uspeha, da tako tudi po končanih volitvah nadaljujejo strankarski boj.

Vsako ve, da ne bo miru, če ni ena stranka zmagovalka na celi črti. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah je zmagala kmečka stranka v vseh okrajih, izvzemši trškega. Eden poslanec sam za se ne more sicer nič koristnega storiti za svoje volilce, a mnogo lahko škoduje enotni in smotreni politiki vsega naroda. To smo videli pri dogodkih zaradi deželnozborske politike.

Kdor hoče torej mir za bližnji čas, naj dela na to, da tudi pri sedanjih državnozborskih volitvah zmaga naša katoliško-narodna kmečka stranka na celi črti. Njen program odgovarja popolnoma željam in zahtevam slovenskega ljudstva. Tudi nasprotniki ne morejo ne pičice grajati na tem programu, zaganjajo se le v osebe. Toda našim pristašem je znano, da so vse osebe, da so vsi kandidati Kmečke zveze strogo vezani, da v politiki izvršujejo vestno njen program. Zato ne more imeti nihče opravičenih pomislekov, ali bi se ne pridružil v bodočem volilnem boju Kmečki zvezi in delal za zmago njenih kandidatov. Globoko smo prepričani o razsodnosti našega ljudstva, zato tudi vemo, da bo slo tokrat z navdušenjem s kmečko stranko. Z velikimi nadami zremo v bodoči volilni boj.

Velika noč je tu. V nas je zavest moči. Gremo po zmago!

Za kmeta.

(Piše g. Fr. Roškar.)

V teku zadnjih štirih let, od kar je deloval na podlagi splošne in enake volilne pravice izvoljeni državni zbor, so se poslanci vseh avstrijskih dežel že mnogo trudili z uplivom na postavodajo ter raznimi predlogi in sklepi, doseči za kmečko, delavsko in rokodelsko ljudstvo ugodnejše gospodarske in življenjske pogoje.

Nihče ne more zanikati, da propad kmečkega stanu vedno hitreje ne napreduje. Dolgovi silno rastejo; vsi denarni zavodi, vse hranilnice in posojilnice, poleg njih še razni oderuhi, imajo polne roke dela. Ljudstvo se seli iz dežele v mesto, k industriji, pa tudi preko morja v tuji svet, iskaše boljše zaslužke in srečnejšega življenja; a premnogokrat se vara in zaide v še večje trpljenje. Okroglo en odstotek kmečkega ljudstva zapusti vsako leto svoj kmečki poklic. Ako bi ta odhod neomejeno napredoval, tedaj bi po ljudskem šteju l. 1900, ko se je našlo še 52 odstotkov kmečkega prebivalstva, ne bilo več daleč do časa, ko zapusti zadnji deželan svoj kraj ter odide v mesto ali kam drugam.

Ne da se tajiti, da vsled teh razmer produkcija deželnih pridelkov stalno pada, in ista nikakor ne zadostuje za prehranitev vseh mestnih in industrijskih prebivalcev, najmanj pa v letih, kadar uničijo obsežne elementarne nevarnosti premnogo poljskih pridelkov. Vsega tega naravni nasledek pa je deloma resnična draginja.

Naše poljedelstvo, katero se bori s težavo za svoj obstanek, pač ni v stanju, iz lastne moči, povzdigniti izdatno produkcijo, ter vsesplošno zadostiti vsem, vedno rastočim potrebam; treba je k temu zadostne denarne podpore, pa tudi pomoči z nasveti in izobrazbo od strani dežele in države.

V spoznanju tega neizpodbitnega dejstva, je ravno malo pred razpustom zopet razpravljal v treh zaporednih sejah naš državni zbor, o mnogoterih predlogih, stavljenih od kmečkih poslancev, za izboljšanje kmetijstva, pred vsem živinoreje.

Pod izbornim vodstvom našega poslanca, priznanega strokovnjaka v kmetijstvu, g. Povšeta kot poročevalca, se je končala razprava dne 17. marca t. l. s popolnoma zadovoljivim uspehom, ker so se skoraj vsi stavljeni predlogi po največ soglasno sprejeli. Bilo bi mikavno in tudi potrebno, o onih sprejetih predlogih tukaj razpravljati, a prostor je ome-

jen, zato naj sledijo na kratko samo nekateri najvažnejši, v katerih pride posebno živinoreja v poštev.

Med drugim so se sprejeli naslednji predlogi:

1. Od c. kr. vlade se zahteva, da predloži načrt postav, s katero bi se izboljšalo in pomnožilo domače poljske rastline v svrhu pospeševanja živinoreje. V tem smislu se naj deluje v državnem in deželnih zborih.

Vlada je predložila zakon za ureditev in rešitev služnih (servitutnih) pravic, kakor tudi za ureditev rabnih in upravnih pravic pri skupnih zemljiščih. Vse to naj se uredi zato, da se enkrat jasno določi pravica vsakateremu, tudi malemu posestniku, ter se vse, iz te pomanjkljivosti izvirajoče dolgotrajne, ljudstvu silno škodljive tožbe končajo, ter v bodoče za- branijo. Tudi ni dvoma, da se bodo potem taka posestva bolj oskrbovala in uspešneje izkoriščala.

2. Vlada naj zastavi ves svoj upliv, da se v vseh deželah z obširnimi planinami in pašniki, glede teh ne sklenejo samo potrebne postav, ampak da se tudi izvršujejo. Nadalje, da se za izboljšanje teh pašnikov vpostavi v proračun zadostne svote za subvencije, ker le na ta način bo mogoče, produkcijo krme, in ž njo živinorejo, obstoječim potrebam primer- no dvigniti in pomnožiti.

3. Vlada naj poskrbi zadostnih sredstev za prenovljenje, osušenje, namakanje, sploh vsakovrstno izboljšanje travnikov, kateri so trpeli vsled suše prejšnjih let, da se odpravijo slabe, malo- in ničvredne trave, ter se nadomestijo in pomnožijo z dobrimi. Zato so potrebne tudi zadostne subvencije za nakup zanesljivih deželnih in travnih semen.

4. Vlada naj posebno poskrbi primernih subvencij za nakup umetnih gnojil. Daje naj brezobrestna posojila za nakup. Pospešuje naj skupno nabavljanje ter naj varuje nakupovalce pred nepoštenim izkoriščanjem od strani kartelov in tvornic za umetna gnojila. Iz državnih solnih skladišč naj oddajo kali- jevo sol kot izborna gnojilo za lastne pridobitne stroške.

Tudi uporaba gnojil iz velikih mest se naj u- pošteva. Nadalje se zahteva ponovno od vlade znižanje cene za sol, da se omogoči njena prepotrebna u- poraba za uspešno pokladanje slabših krmil tudi manj imovitim posestnikom.

5. Lovske postav se naj izpremenijo tako, da bodo služile v varstvo kmetijstva. Nakup kmečkih po- sestev za lovska zemljišča naj se postavno prepove.

PODLISTEK.

Tudi ta!

(Konec.)

Po rimskih ulicah se izprehajajo visokorasel pre- torijanski častniki; Kviriilij Kornelij je njegovo rimsko ime. Pogleda kvišku. Po stranski ulici živahno kora- ka mal mož s polsivimi lasmi; sledila sta mu dva vojaka.

Emo si done roke na oči, je-li res videl, ali je gledajoč sanjal? Ne! On je bil! Brezobzirno si dela pot med vrvečo množico. Naj za njim psujejo in zmer- jajo, kaj se briga častnik cesarske straže za poulično druhal! Ko pride okoli ogla, ravno še vidi, da je sto- pil mali mož z enim vojakom v neko bližnjo hišo.

Vojaku, ki je ostal zunaj, namigne častnik k se- bi. Od njega izve, da je ta mali mož jud, po imenu Pavel. V Palestini je bil tožen, kot rimski državljani pa ondi seveda ni bil obsojen, ampak poslan v Rim. Veliko ta človek ni mogel zakriviti, ker že nekaj ča- sa sme hoditi okrog po Rimu, akoravno pod vojaškim nadzorstvom.

Kaj počne? Tupatam govori med svojimi znan- ci o nekem Jezusu ali Kristusu, ki je bil sin Jupitra; hudega mož ne dela, in vojakom, ki ga stražijo, se ne godi prav nič slabo: v hišah, kjer občuje, ravna- jo najprijaznejše z njimi; tu dobe piti in jesti ter tudi kak srebrn novce. Kaj vse govori Pavel, tega on, kot vojak, seveda ne razume; najbrže je to kaka nova vera. Vendar je ta ravno taka neumnost, kakor vse druge vere. Za take stvari se sploh ne briga.

Navidezno hladno prikima častnik. „Zdi se mi, da sem videl tega človeka poprej v Jeruzalemu!“

„On je — in zopet vidi! Takrat torej mu ni vzela svetlobe oči kaznujoča pravica bogov, bil je to le slučaj, ki se je zopet izboljšal. Mislim, da so po- stali vsi bogovi Rimljani; vsaj v krivičnosti so jim e- naki. In kaj dela ta človek tukaj? O onem Jezusu go- vori in prištevava se Nazarencem. Čemu? Hoče jih za- peljati v brezskrbnost in potem uničiti. Ubogi ljudje niti ne slutijo, kaj je počel ta ničvrednež v Jeruzale- mu? Kaj je storiti? Ali naj jih svarim? Ne poznajo me in bodo prej verjeli temu, ki je na videz z njimi, ko pa meni pretorijancu, na katerem se poleg tega že od daleč pozna severni barbar. Govorim še z Brun- om.“

Častniku ni bilo treba, iskati svojega rojaka na stanovanju, srečal ga je že v drugi ulici.

„Govoriti imam s teboj, Bruno, ali sedaj, bolje rečeno, centurij Kvint Flavij!“

„Pusti to, Emo! Midva sva vedno le tovariša, naj si bodem že jaz rimski centurij, ti pa visok pre- torijanski častnik. Sicer zahteva že služba, da je cen- turij bolj fin, kakor navaden vojak, a vsa ta rimska finost ni drugega, kot slepilo. V svojem jedru je vsak teh lepih Rimljanov mnogo slabjši, kot mi barbari vsi skupaj.“

Emo se nasmeje:

„Govoriš kakor kak grški modrijan; menda v kratkem času svojega bivanja nisi šel h komu v šolo?“

„Ne norčuj se.“ Je mrmral centurij. „Sploh pa s temi Grki nečem imeti nič opraviti. Misli sem se na- učil od priprostega vojaka. Misli si: o je skrit Na- zarenc; toda dober in hraber človek. Neko zaupanje je dobil do mene in mi zaupal, da je Nazarenc, ako- ravno se govore o teh ljudeh največje neumnosti. Dvakrat me je rešil v boju, in tedaj je že lahko me- nil, da mu njegove vere ne bom vzel za zlo. Tega tudi ne storim. Če je le nekaj Nazarencov tako dob-

rih, kot oni vojak, potem je laž vse, kar se o njih go- vori.“

„Radi Nazarencem sem hotel govoriti s teboj, Bruno. Savel ali Pavel je tukaj, ki sva ga srečala nekoč na poti v Damask, in sedaj ta človek ne vidi le zopet, ampak on, krvavi preganjalec Nazarencem, občuje z njimi in govori o Jezusu.“

Emo je moral krepko pomagati Brunonovemu spominu.

Naposled reče Bruno:

„Ali je ta Pavel hudobnež, ki hoče skrivaj po- moriti Nazarence, ali pa je postal iz preganjalca bran- nilec. Vendar se mi zdi to komaj verjetno. Poznam dobre orientance in tudi njihovo divje sovraštvo.“

„Malopridnež je on!“ odloči Emo. In ako so od- ložili bogovi pravico, je izvršim jaz.“

„Rajši ne, Emo! Kaj brigajo Nazarenci nas pretorijance? Naj se sami čuvajo!“

„Sedaj govori stari Bruno. Vem, da ti Naza- renci niso slabi ljudje, Zakaj bi jih torej jaz ne bran- il?“

„Le mirno, Emo! Priznam, da tega Pavla lah- ko popolnoma mirno ubiješ. A za to je sodnik, ne pa vojak.“

„Sodnik bi pomagal Pavlu, kakor je pomagal nekoč Pilat judom proti Kristusu; pravica bi spala, kakor je spala v sodnem postopanju nasproti Stefa- nu. Dobro! Naj le spi v rimski državi, a jaz, barbar, hočem pravice. Jaz ubijem zlobnega!“

„No, zaradi mene!“ je nevoljno mrmral Bruno. „Slednjič je prav vseeno: en jud več ali manj na svetu.“

Kristjani so zbrani v neki hiši. Pavel govori. Naenkrat nastane nemir pri vhodu, prestrašeni kliče se slišijo.

6. C. kr. poljedelsko ministrstvo se poziva, da skrbi za to, da se vsa državna sredstva, namenjena pospeševanju živinoreje, pravilno uporabljajo, skrti naj se, da se ne bode le več živine priredilo, temveč tudi kakovost in pleme izdatno izboljšalo, da bomo lahko zadostili vsem notranjim potrebam domačega trga za meso ter imeli razun tega še obilen izvoz.

7. Vlada naj podpira z vsemi sredstvi ustanovitve kmečkih zadrug za živinorejo, za izboljšanje istih, za krmljenje, pašo, in za vnovčevanje mleka in pridelkov iz njega, zadrugnim potom.

8. Vlada naj pospešuje z razpolagajočimi sredstvi razprodajo živine. Nadalje naj skrbi za to, da naša domača živina, ki tvori velikansko vrednost za vse ljudsko gospodarstvo, ostane ali bode obvarovana pred kužnimi boleznimi, in se v doglednem času vpelje obvezno zavarovanje živine pod primernimi pogoji.

9. Vlada se poziva, vpeljati v vsaki deželi gojišče za razna, v deželi potrebna semena, da se jih omogoči, vzgajati doma in pri kmetovalcih dobičkonosno razširiti, ter produkcijo primerno pomnožiti, kakor se to v naprednih državah že stalno vrši.

10. Sklenilo in zahtevalo se je tudi od vlade, da razširi v vseh deželah prepotreben kmetijski pouk za temeljito spoznavanje vseh potrebnih pogojev za uspešno gospodarstvo v prid kmečkemu stanu in vseh državljanov.

(Konec pril.)

Politični ogled.

— **Volilno gibanje.** Volitve so razpisane za 13. junija, morebitne ožje volitve za 20. junija. Vse stranke delajo z mrzlično hitrostjo predpriprave za volilni boj. Nekatere proglašajo že kandidate. Na Slovenskem dosedaj še nobena stranka ni postavila kandidatov. Vse, kar se že govori o kandidatih, je le ugibanje. Liberalne stranke po različnih slovenskih deželah se čutijo tako slabe, da gotovo vsaj v vseh okrajih ne bodo postavile kandidatov. Prepričani smo, da bodo tudi v teh okrajih pošteno dobile po hrbtu. Katoliško-narodne stranke, združene v veliko Vseslovensko ljudsko stranko, kateri načeljuje zmagoviti dr. Šusteršič, upajo na zmago v vseh okrajih. Če se to zgodi, potem je tudi gotovo, da bodo na Dunaju naši poslanci dosegli več, kakor dosedaj, ko so imeli tudi liberalni ostanki svoj klub.

— **Iz Bosne prihajajo razveseljiva poročila.** Bosanski kmet je še vedno tlačan in odvisev. Sedaj se je pa v bosanskem deželnem zboru sklenil zakon, po katerem se bo kmet odkupil. Odkup se bo izvršil s posredovanjem vlade. Bosanec dobi toliko posojila, kolikor ga rabi za odkup. Posojilo bo seveda z najnižjimi obrestmi in se bo odplačevalo v letnih obrokih. Urejeno bo tako, da bo tekom najmanj 30 ali tekom največ 50 let posojilo povrnjeno.

— **Na Portugalskem se bodo vršile koncem maja volitve.** Ker se sedanji mogotci boje, da bi jim ljudstvo, ki je še vedno vdano oltarju in prestolu, ne obrnilo hrbta in jim iztrgalo vladu, so skovali nalašč za te volitve nov volilni red. Pri tem so pokazali zopet, kako se svobodomiselstvo brez pomiselka posluži vsakega, še tako umazanega sredstva, samo, da se obdrži pri polnih jaslilih. Nov volilni red določa, da imajo volilno pravico samo oni, ki znajo pisati in čitati. Ker pa je na Portugalskem s šolami še zelo slabo preskrbljeno, je med kmečkim ljudstvom pretežna večina takih, ki ne znajo čitati in pisati. Vsi ti bodo izgubili sedaj volilno pravico. Ker je pa kmečko ljudstvo še vedno za monarhijo, je za svobodomiselce na ta način odstranjena nevarnost, ki jim preti. Pa to se jim še ni zdelo dovolj. Kakor znano, so igrali pri vstaji največje vloge vojniki. Ti so največja opora sedanjih mogočnikov in radi tega določa novi volilni red, da imajo vojniki, kar ni v nobeni drugi državi, volilno pravico.

— **Vstaja v Albaniji.** Pri letošnji vstaji v Albaniji, o kateri smo pisali že v zadnji številki in ki traja še vedno dalje, je najzanimivejše, da so se uprli prvi katoliški Miriditi. — Albanci niso en rod, ampak v Albaniji prebiva več različnih rodov, od katerih so eni katoliški, drugi mohamedanci, tretji pravoslavni. Vsehi dosedanjih vstaj so se udeleževali na-

vadno samo mohamedanci, letos so se pa vzdignili tudi katoliki. Najmočnejši katoliški albanski rod so Miriditi. Prebivajo v južni Albaniji in štejejo okoli 25.000 duš. Prejšnjemu sultanu Abdul Hamidu so bili zelo zvesti in so mu izkazali veliko uslug. Seveda so imeli radi tega mnogo pravic in so bili skoro popolnoma samostojni. Ko je pa prišlo v Turčiji do preobrata in je prišel nov sultan ter so zagospodovali mladoturki, so se razmere začele spreminjati. Mladoturki hočejo, da bi vladala v vsej državi turška vera in turški jezik. Tudi ne marajo, da bi živeli albanski rodovi še nadalje toliko svobode. Začeli so radi tega spletkariti. Najprvo so Albancem vse obljubili, samo, da so dobili od njih orožje — Albanec je vedno oborožen — nato so jih pa pričeli pritiskati in tlačiti. Posledica tega nepoštevanja ravnanja je sedanja vstaja, pri kateri igrajo katoliški Miriditi, ki so najhrabrejši rod, največjo vlogo.

Razne novice.

* **Vesele velikonočne praznike** želimo vsem prijateljem, somišljenikom in naročnikom.

* **Osebnostna vest.** Vrlo znani načelnik okr. zastopa šoštanjskega, c. in kr. komornik Karl pl. Adamovich de Csepín v Velenju, je zaročil svojo hčerko Marijo z grofom Hervardom Auersperg, c. in kr. komornikom in nadporočnikom 5. dragonskega polka v Sl. Bistrici. — Cerkvena poroka bo v sredo, dne 19. aprila 1911, ob 11. uri predpoldne v grajski kapeli v Velenju. Na prošnjo nevestinih starišev bodo izvršili poroko ekscelence premilostljivi nadpastir, ki dojdejo v ta namen v Velenje v torek, dne 18. aprila popoldne.

Iz pošte. Poštna oddaja se ustanovi v Gaberju pri Rogatecu. Poslovodja bo prevzemal in oddajal tudi poštne pošiljke. Promet bo posredovala vozna pošta med Rogatecem in Zetelami.

Imenovan je za deželnega živinozdravnika v Šmarju pri Jelšah gospod Anton Peršuh.

Odlikovanje. C. kr. kurat vojne mornarice Karol Kokolj je odlikovan z viteškim redom Franca Jožefa. Čestitamo!

* **Od finančne straže.** V pokoj je šel finančne straže nadkomisar v Šmarju, g. Henrik Voršič. Imenovani so: Za respicijenta nadpaznik g. Matija Rihlarič v Brežicah in za def. nadpaznika provizorična nadpaznika gg. Franjo Pauline v Brežicah in Matija Pogorenc v Ptuj. — Premiščeni so gg. nadpazniki: Rok Bratuša iz Celja na Laško, Franjo Jodi iz Slovenjega Gradca v Maribor, Jakob Kaiser iz Ptujja v Celje, Matevž Pogorenc iz Laškega v Ptuj, in pazniki: Andrej Gomünig iz Rečice v Celje, Ivan Sabati iz Sevnice v Brežice in Ferdinand Vanič iz Radgone k Sv. Jurju ob Ščavnici. — Novonastavljeni je v Ormožu paznik Karol Spindler. — V finančne straže uradniški tečaj v Brno je poklican c. kr. finančne straže nadpaznik g. Jože Lužar iz Maribora, in v carinski tečaj v Inomost nadpaznika gg. Peter Kerndl iz Maribora in Franjo Repolusk iz Sv. Jurja ob Ščavnici.

Umivanje nog v stolnici. Prevzvišeni knezoškof bodo letos na veliki četrti izvršili pomenljivi obred umivanja nog na 12 starčkah, katerih imena so: Michael Zechner (88 let), Janez Maček (83), Franc Bračko (77), Jurij Veranič (76), Leopold Hönigmann (76), Ignacij Huiter (76), Janez Kramberger (75), Anton Puchmeister (74), Janez Zechner (73), Janez Kolar (72), Anton Prikl (70), Matija Marešič (70). Skupna starost imenovanih znaša 910 let.

* **Osrednja zadruga za vnovčevanje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru** je priredila v nedeljo, dne 9. aprila dva shoda. Prvi se je vršil zjutraj po prvem opravilu v Zadrugnem domu v Št. Lovrencu na Dravskem polju, drugi pa popoldne v Cirkoveah v Goljatu gostilni. Na obeh shodih, ki sta bila dobro obiskana, je govoril poslovodja zadruga, Fr. Žebot. Mnogo kmetov je pristopilo k zadrugi. — Na belo nedeljo, dne 23. aprila dopoldne po cerkvenem opravilu se vrši gospodarski shod pri Sv. Andreju v Slov. gor., isti dan popoldne po večernicah pa o priliki obnega zbor Posojilnice pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. Kmetje-zivinorejci, pridite!

Pavel je nagnil glavo, a Emo je ni zdrobil z mečem, presenečen je obstal; tako ne govori izdajalec, tako govori resnica!

Leta so pretekla. V konjeniškem boju proti partijskim razbojnikom je bil Kvirilij Kornelij smrtno ranjen. Mirno leži v vročem pesku. Poveljnik čet se skloni nad njim:

„Skoda za tega junaka!“
Tu zašepče umirajoči vojak svojo zadnjo besedo:

„Kristus!“
Kakor od strele zadet odskoči konjeniški poveljnik:

„Tudi ta!? Bogovi rimske države, bojim se, da se vam bliža konec, ako že taki možje priznavajo Nazarencu.“

Dal je kratko povelje bližnjemu konjeniku. Ta je skopal s pomočjo tovarišev grob, in ko so bili gotovi ter so se drugi oddaljili, je ostal vojak sam na grobu, zvezal v mal križ dve pušici ter ju nataknil na gomilo.

Tudi ta! —

* **Slov. Kmečka zveza** se pridno pripravlja na volitve. Zaradi kandidatov je s svojimi zaupniki po različnih okrajih v neprestanem stiku. Kmalu bodo sklicani shodi zaupnikov, na katerih zaupniki veljavno in obvezno sklepajo o kandidaturah. Po dovršenih zaupnih shodih bo vodstvo Slov. kmečke zveze proglasilo kandidate. Toda že sedaj je treba agitacije za stranko, kajti osebe niso glavna stvar, ampak stranka in njen program.

* **Kako je s shodi?** Sedaj, ko so volitve za državni zbor uradno že razpisane, se lahko vršijo tudi že volilni shodi. Volilnih shodov ni treba naznanjati nobeni oblasti. Samo, ako se vršijo pod milim nebom, se mora naznaniti ta okolnost pristojnemu glavarstvu. Volilni shod otvori sklicatelj. Če zahtevajo navzoči volilci volitev predsedništva, se lahko voli predsedništvo. Tudi politična društva lahko zborujejo v volilnem času, toda zborovanje se mora časa vsaj 24 ur prej naznaniti. Pri takem shodu predseduje društveni predsednik ali pa oni, ki ga on pooblasti. Volitve predsedništva torej pri društvenih shodih ni treba. Društveni shodi se pripravljajo za kraje, kjer bi delala volitev predsedništva težave.

* **Motenje zborovanj.** Dobro bo, če zopet ponovimo ob tem času nekatere določbe za varstvo zborovalne prostosti. Kdor sam ali v družbi z drugimi zabrani volilec, udeležiti se kakšnega volilnega shoda, ali pa sploh kakšnega zborovanja, ki se vrši po društvenem zborovalnem zakonu, in se je postavno sklicalo v svrhu obravnavanja javnih zadev, kdor neopravičen vdere na tak shod ali zborovanje, ali kdor prežene navzočnike ali s silo prepreči odredbe oseb, ki so poklicane za vodstvo in red na shodu, se kaznuje radi tega prestopka z zaporom od enega tedna do treh mesecev. Pa tudi, če se kdo nalašč udeleži kakšnega takega shoda, čeprav ni upravičen za to, bodisi da je sklican shod le za volilce, ali omejen le na člane društva ali na vabljenca, ter se kljub pozivu voditelja ali reditelja shoda ne odstrani, se kaznuje pri politični oblasti z globo od 10 do 200 K.

Slovenski Stajer je poklican, da pri bodočih volitvah izbere kandidate le ene stranke, in sicer ene stranke, ki uživa največje zaupanje slovenskega ljudstva. Le ena stranka naj nosi odgovornost za našo politiko na Dunaju. Če se cepimo, cepimo ugled svoje državnozbornske delegacije in podaljšamo nasprotstva med poslanci samimi, ki so različnih strank in vsled tega ne morejo iti skupaj. Za to pa: Slovenska kmečka zveza naj zmaga! Delajmo na to!

„Stajerc“ od dne 9. t. m. piše: „Dr. M. Ploj se hoče torej zopet potegovati za državnozbornski mandat ptujsko-ormoškega okraja. Veliko upanja po našem mnenju nima, kajti klerikalci se bodejo z vso vnemo proti njemu vojskovali. Mi bomo gledali dr. Plojeve kandidate svoje stališče še le precizirati. Na vsak način se bode naše stališče ravnalo po nastopanju dr. Ploja v gotovih vprašanjih. V kratkem poročamo več.“ Kakor se iz tega razvidi, se pripravljajo skupno postopanje Plojeve in „Stajerčeve“ stranke. Slovenci ptujskega in ormoškega okraja — pozor!

Veledizajaleci. „Allddeutsches Tagblatt“ na Dunaju piše v svoji 79. številki o programu vsenemške stranke in pravi doslovno med drugim: „Parola: „Združitev z Nemčijo!“ bo odsej vsenemško bojnotno geslo. In to geslo odgovarja čustvom najširših slojev našega naroda bolj, kakor se domneva. Naša naloga pa je sedaj, da ta nejasna čustva pretvorimo v krepko zavest narodno-politične in gospodarske potrebnosti. In to svoje delo moramo z vsemi močmi tako dolgo nadaljevati, da se vsa masana našega naroda dvigne z zahtevo: „Združitev z Nemčijo! Mi imamo zadošči avstrijske politike!“ ... Največja sramota je, udeleževati se lojalitetnih manifestacij za one osebe in dostojanstvenike, ki trpe v državi proti Nemcem naperjeno vladno politiko ... Z neumornim izobraževalnim delom je treba doseči, da se laž o lojalnosti v brezpravnost obsojenega nemškega naroda splošno spozna, in da občuti narod kot zgoščeno sramoto, da bi sodeloval pri razširjanju te lojalnostne laži.“ — Pri nas na Stajerskem imamo tudi mnogo takih veledizajalskih vsenemcev, ki ne morejo pričakati trenutka, da bi se zrušila Avstrija in Habsburžani in bi postali mi robotniki Prusov in Hehenzollercev. To so ljudje, ki se zbirajo okrog bojnih društev Šudmarke in Schulvereine, to so skratka skoro vsi spodnje-stajerski Nemci. In s temi Nemci se bratijo naši nemškutarski Stajercijanci. Ves „Stajerc“ je včasih poln slavospevov na te veledizajalske Nemce. Vse njegovo pisanje stremi samo za tem, pripraviti med nami Slovenci ugodna tla, da bi se združitev z Nemčijo lažje izvršila. „Stajerc“ je glasilo veledizajalcev v pravem in celem pomena besede. Samo če bi enkrat Slovenci, oziroma avstrijski Slovenci, sploh izgubili čut patrijotizma, je mogoče misliti na vresničenje vsenemških ciljev in želj, in samo v ta namen se vrši vsa „Stajerčeva“ propaganda. Najprej nemškutarstvo, potem protestantizem in končno vsenemštvo. Zato pa boj Stajercijanstvu. Zlasti sedaj pri bližajočih se volitvah imejmo vedno jasno pred očmi posilnemske namene in poučujmo razne nezavedne zaslepljenca. Boj veledizajalec!

* **Preganjanje katoliških duhovnikov v Rusiji.** Znana stvar je, da je stališče katoliških duhovnikov v Rusiji zelo težavno. Potovanje tujezemskih katoliških duhovnikov po Rusiji je skorada onemogočeno. Oni katoliški duhovniki pa, ki bivajo v Rusiji, si morajo dovoljevati vsakovrstne sitnarje in žive pod vednim nadzorstvom. Če se pa strogim ruskim oblastim, ki vidijo v vsakem katoliškem duhovniku že uporni-

Mogočna pretorijanska postava stoji z golim mečem pri vratih in kliče s trdim glasom:

„Ven, da ste vsi privrženci Jezusa Nazarenskega, a ne bojte se me! Toda oni-le tam je malopridnež! Imenuje se Pavel, je pa farizej Savel, ki je v Jeruzalemu preganjal vaše tovariše in jih moril; sedaj se vam dela prijaznega. Hudobnež vas hoče izdati in umoriti, kakor je umoril Stefana! Tedaj smrt hinave!“

Pretorijanec je rinil naprej, a možje, žene in otroci so se vrgli k njegovim nogam, proseč ga, ihtoč, kličeč. Sicer sam ni dobro vedel, kaj hočejo, ker jih med vpitjem ni razumel. Tu se prerine skozi gnječo Pavel, mireč, ter stopi resno in mirno pred vojak:

„Kornelij, tvoje ime in stan sem ravno izvedel. A poznam te že dolgo, tvoj glas sem že slišal na cesti pred Damaskom. Takrat sem trepetal pred tem glasom, zdel se mi je kakor smrtno oznanilo, predno sem se spokoril za krvave svoje grehe. Skesal sem se, Kvirilij Kornelij, sedaj lahko umrjem; tvoj meč me lahko pelje le k onemu, ki sem ga preganjal h Kristusu, Sinu ysemogočnega Boga, Odrešeniku sveta.“